

שפירא

אמיר הזאב שבתאי

כל הסיפורים אמיתיים
לחלוטין כפי שסופרו על ידי
אחי היקרים, גבי, משה,
גדעון ואביבה.

1966 - בר המצווה של משה

עומדים: אביבה, גבריאל (גבי), משה, גדעון.

יושבים: יחזקאל ומיכל שבתאי

שקט מצלמים

שני חברים קרובים ואוהבים דרו בסמיכות קרובה בשכונת שפירא בתל אביב של שנות החמישים והשישים. האחד הוא אבי, יחזקאל שבתאי שהיה פועל בנין, והשני הוא יוסף קאשי הסנדלר.

יום אחד מגיע הביתה גבי, אחי הגדול, ובידו מצלמה שחורה וגדולה, נאת מראה ועתירת כפתורים. הזעיק אחי את שני אחיו ואחותו הקטנים, הראה להם כמה משוכללת המצלמה, הסביר באריכות על תפקידו של כפתור ומהותו של כל מספר, העמיד אותם יפה יפה

בשורה תחת עינו של אבי שישב שם ב"גזוזטרא",
השם שנתנו למרפסת הבית, ו"צילם".

אלא שבמקום צילום, קיבלו השלושה מקלחת של
צוננין מהמצלמה המשוכללת, שלא היתה אלא מצלמת
מים פשוטה.

הצעקות רמו, הילדים רדפו, ומשנרגעה קמעה הצעקה
והרעש דמם, קרא אבי את אחי אליו:

"הב לי את המצלמה".

"אבל אבא... " החל לטעון אחי להגנתו, אלא שאבי
קטע אותו באחת: "תן".

מסר לו אחי באי רצון בולט ובמשיכת כתף של נער לא
מרוצה את מצלמת המים היקרה שקנה מעמל כפיו. לקח

אבי את המצלמה, הפך בה ימינה ושמאלה, מעלה ומטה, פנה לאחי ואמר לו:

"עכשיו תגייד עוד פעם את כל ההסברים האלה שאמרת".

לא ירד אחי לסוף דעתו של אבי, וגם לא שאר הילדים שהתאספו סביבם. וכי איך אפשר?! מדוע זה יתעניין איש מבוגר, אחראי, מולא (חכם, מכובד) של ממש בקהילה, באוסף קיש קיש קריא ולהג שאין בו כלום?

הסביר אחי את מה שהסביר, הפך את המצלמה, נתן שם לכפתור הזה, הסביר מהותו של המספר ההוא, עד שאמר אבי "מספיק. הבנתי.

עכשיו לך ותקרא ליוסף קאשי".

"לקאשי"??

**"כן", ענה בפנים חתומות שלא מסגירות דבר. "מהר".
יצא גבי לדרכו, ואילו אבי הלך אל ברז המטבח ומילא
את המצלמה מים עד טיפה אחרונה שנכנסה באבי
אביה.**

הגיע גבי אצל קאשי וקראו אצל אבי.

"עכשיו"? שאל מולא קאשי.

"כן", ענה אחי. "אבא אמר מהר".

**בא מולא קאשי אל אבי כולו שאלה ופליאה. אמצע אחר
הצהריים, השמש בשמים אינה עומדת ממש וצריכים
עוד מעט ללכת למנחה. לא יכול הוא לחכות עוד שעה?
על מה הבהילות? ואולי אסון קרה?**

נכנס אל הגזוזטרא אל אבי שלא המתין למוצא פיו של השכן, ותוך שהוא מביט במצלמה ואף לא מרים מבט לשכנו וחברו המבוהל שאל:

"רוצה תמונה?"

"בשביל דבר כזה מיהרת אותי לבוא?"

לא התייחס אבי לשאלת קורבנו המיועד, אלא התחיל להסביר לו ולהלהיב אותו באחת על המצלמה המשוכללת. "בבין (תסתכל) מולא יוסף, אתה רואה את הכפתור הזה? אתה יודע כמה זה משוכלל? הוא עושה כך וכך. והכפתור הזה בכלל עושה פלאות שהן בגדר נס. וזה עושה אותך יפה שזה פלא פלאים. אפילו קמט בפנים לא יהיה לך. אז אתה רוצה תמונה או לא? הלא

תיכף מנחה" שאל בקוצר רוח מעושה כאילו הוא זה
שעושה לו טובה, ואין לו זמן לקשקושים מיותרים.

יוסף קאשי (מימין) ויחזקאל שבתאי

מולא קאשי הנלהב כבר לא חשב יותר מדי, ועוד לפני
שסיים אבי את שאלתו כבר קם הוא ממקומו, זקף
קומתו וציזד סנטרו כולו מוכן לצילום; "הנה, צלם".

"ככה?" אמר לו אבי. "עם בגדי עבודה?"

"למה לא?"

"מה פתאום מולא יוסף?" ענה לו אבי במתק שפתיים
מזויף. "עד שיש מצלמה כזו משוכללת ככה תצטלם?
לך הביתה, תתרחץ, תסתרק, תלבש את חליפת החג
שלך, תקרא לי ואני אצלם אותך כמו שצריך" ענה לו
אבי. "לך מהר נו... עוד מעט כבר מנחה".

אין רץ מולא יוסף המסכן לביתו, התרחץ במים קרים,
הסתרק היטב, לבש את חליפתו הטובה, חבש את כיפת
השבת הלבנה, וירד לאבי שישב בגזוזטרא. "באתי.
אבל בא נצלם ליד הבית שלי".

"לי לא חשוב איפה", חייך אליו אבי. והנה קם הוא
ממקומו, לבש את חולצתו המגוהצת מעל לגופיה
הנצחית שכבר מזמן הותירה בו את חותמה צרוב
השמש מעבודת הבניין, סידר את צווארוננו, לקח את
המצלמה, ועלו שניהם אל מרפסת משפחת קאשי
המפוארת.

עומד מולא יוסף מול מצלמתו של אבי כולו הדר וחג,
כיוון אליו אבי את ה"מצלמה" המשוכללת, הביט

בעינית והפטיר: "תתקרב. לא מספיק, תתקרב עוד.
עוד. עוד..."

"זה לא יותר מדי קרוב?" שאל לו מולא יוסף.

"לא" ענה לו אבי מבעד לעינית וחיוכו מוסתר, "עכשיו
זה מצוין, תרים קצת את הראש ותסתכל הצידה".

הרים מולא קאשי האומלל ומלא הציפיה את ראשו,
פילבל עיניו מעלה, זקף סנטרו, ו... ניתר לאחור מזרמי
המים הרבים שהתיך עליו אבי.

הביט מולא קאשי באבי הצוחק צחוק גדול במבט נעלב:
"מולא יזרל (חכם יחזקאל), אתה לא מתבייש? ככה
עושים?"

נכנס מולא קאשי לביתו, החליף בגדיו הרטובים
ליבשים, והצטרף לאבי שחיכה לו ללכת ביחד למנחה.

חס וחסה

שובב ורב-קונדס גר בשכונת שפירא ושמו מיכאל.
עמדו יהודים עולי אפגניסטאן והוסיפו לשמו שם שני:
"פס" – "אהבל" בתרגום חופשי. מדוע? אף אחד לא
זוכר בדיוק מתי נוסף לו הכינוי לשם אשר העניקו לו
הוריו. רב מעלות היה מיכאל פס כפי שיתברר עוד
בהמשך, ובנוסף לכל מעלותיו הרבות של מיכאל פס,
נוספה לו גם מעלת גמגום.

אך על למה ומתי נוספה זו למעלותיו אתם שואלים?
אזה. כאן טוענות הרוחות לכאן ולכאן.

אם שואלים את אמו של מיכאל פס, הרי שמי שאשם במעלת גמגומו של בנה הטוב הוא לא אחר מאשר אבי, יחזקאל שבתאי. נשבעת היא בכל היקר לה וגם במה שלא, כי לפני קרות המקרה לא גמגם מיכאל שלה מעולם ולו אף בשעת לחץ, ורק אבי, הוא ורק הוא אשם במגמגם החדש. אבי, מצד שני, ביטל את דבריה מעיקרם, ופטר אותה תוך תנועת ביטול בידו ב"צ'אראן פאראן מיגה" (מקשקשת בקומקום – בהשאלה) ולא יסף. אז למי ניתן הצדק? הרי הסיפור במלואו מונח לפניכם ותשפטו בעצמכם.

ומעשה שהיה כך היה:

טרח אבי, וגידל בגינה הקטנה של הבית חסה לצריכה עצמית. ראה אדריכל הקונדס מיכאל פס כי גדלה החסה, בלא עין הרע, לתפארת שכונת שפירא, וקפצה בו מעלת הקונדס הטבועה בו. לא חסך מאמץ, התעורר

בכל אשמורת אחרונה של לילה, נטל מספריים, קטם בחיוך של אושר את אמירי הצומח לשורותיו, וחמק לביתו כדי שיבוא אביו להעירו לבית הספר כאילו לא עזב את מיטתו מעולם.

יצא אבי לבית הכנסת עם שחר, והנה החסה אינה גבוהה כתמול שלשום, וקצות עליה ישרים ומסותתים הם כנגד חוקי החסה בטבע. יום נוסף חלף ועוד יום, והנה הולכת עוד ועוד קומתה של החסה המפוארת ומתמעטת.

לא התעצל מולא יזרל, קם מוקדם עוד יותר משקם לעבודתו כפועל הבנין, וארב במרפסת המטבח לידיעה מה קורה לחסה ומדוע במקום לגבוה מעלה מעלה לתפארה, שחה לפתע קומתה והולכת.

לא התמהמה זמן רב, והנה חומקת לה אל תוך הגינה
דמות הפס ומספריים בידי. עוד לא דקה חולפת, והוא
כבר מתחיל לטפל בחסה ולקצוץ את גובהה.

זינק אבי מחלון המטבח בשאגה אדירה כדי לתפוס את
הלץ בעודו באיבו. נחרד פס עד עמקי נשמתו מהצעקה
שהחרידה את דממת הלילה ומדמות אבי המסתערת
לכיוונו, התמתח ברוב בהלה מלוא קומתו הגבוהה
באחת, צרח את נפשו בפחד מוות, והחל במנוסה
מבוהלת ידיו ורגליו מתנופפות לכל עבר והוא ממשיך
כל העת וצורח צרחות מבוהלות כשאבי רודף אחריו
כדי לכלות בו את זעמו ולהופכו לעיסת בשר.

מכאן נחלקו הדעות:

עמד אבי על דעתו כי יצא שם גמגומו של פס למרחוק
עוד מימות היוולדו, ורק עוול עושים לו כי תולים בו
את מעלתו החדשה לכאורה של המגמגם הוותיק. ומצד
שני, עומדת אמו של פס ונשבעת בחייה, בחיי בנה
ובחיי כל אבותיה שבעה דורות לאחור, ומספרת לכולי
עלמא, שהחל מאותו המקרה ממש ורק מאז, נוספה
מעלת גמגום למיכאל שלה.

ונשאר חלוקות הדעות לכאן ולכאן עד שעברו דירה
לחולון.

אבל למה קר?

יום אחד הגיע לביתו הנער השכן שבלול. על שום מה הסבו יהודים את שמו ל"שבלול"? זה סיפור לעת אחרת. ולא סתם הגיע לשכונה, אלא על אופני ה"תלת" בעלי שלושת הגלגלים של אביו ארא-ג'ון הירקן והמתווך.

מחזה נדיר הוא שנתן ארא-ג'ון למי לרכוב על אופני התלת בהם היה מוביל ומשנע סחורות מהשוק לחנות הירקות של שכונת שפירא.

**ילדי השכונה ובהם גם שלושת אחי למשפחת שבתאי –
גבי, משה וגדעון, נתנו זה מכבר את עינם באופני התלת,
ולא פעם ולא פעמיים מצא את עצמו ארא-ג'ון מגרש
עם מטאטא הקש את הפרחת התורן שניסה לעשות
מעגלתו רכב ת"ש.**

**טיפוס מיוחד היה ארא-ג'ון וקל היה לזהותו מרחוק.
צעדו מתנודד קמעה, כובע קסקט תמיד לראשו, מכנסיו
גדולים על מותניו, עינו עצלה, וחולצתו לעולם
משובצת ותלויה כשחצי ממנה בתוך מכנסיו וחציה
השני משתלשל ממכנסיו החוצה.**

**בנו שבלול, הוצרך על ידו לעזור בעבודת החנות. להרים
ולהוריד, לנקות ולסדר את המדפים, לשקול ולהוציא
המוץ הרקוב שלא יקלקל את שאר הסחורה וכיוצא**

שבלול

באלו עבודת הירקות
והפירות. אלא
שבאותו היום, יצא
ארא-ג'ון מוקדם
מביתו אל השוק, טרם
הספיק להכניס ולו
פרוסת לחם חרבה
לפיו, והפליאה כרסו
קרקוריה עד שלא
נתנה לו מנוח. והלא
לעזוב את חנותו
בצהרי היום
המוקדמים אינו יכול.

לבסוף גבר הרעב על ארא-ג'ון עד כדי שנפנה לבנו
שישב בפתח החנות לקלף בצלים, תפס באוזנו, איים
עליו בנקיטת אצבע להפכו לעיסת בשר אם לא יחזיר

**את אופני התלת בשלום, ושלחו שיספק לו את ארוחת
הצהריים מביתו.**

**נוטל שבלול את ההזדמנות הנדירה לרכוב על התלת,
ויוצא מהחנות את כיוון הבית כשעינו הטובה של אביו
מחוררת חור בגבו השחות. עם הסיבוב בו נעלם הוא
מעינו של אביו, נזקפת עוד ועוד קומתו, והרי הוא רוכב
כשגופו מתוח, חיוך על פניו, ומגיע לשכונה כולו הוד
והדר ונפוח מרוב חשיבות. מחנה שבלול את אופני
התלת ברוורס - מעשה רכב של ממש, קושרם אצל עמוד
החשמל עשוי העץ שמצידו משתלשל לו חוט קרוע,
ועולה הביתה על מנת לספק מאימו את צרכי אביו.**

**הכינה אמו לאביו סיר מרק. להוט לצאת ולרכוב, לא
חשב יותר מדי שבלול, אסף את סיר המרק, הניח על**

רצפת אופני התלת, פתח מנעול אחת ושתיים, והנה מוכן הוא לנסיעה ולרדת את המדרכה אל הכביש.

אלא מאי?

בעיה גדולה היא כח המשיכה שניתן בו להכעיס כדור הארץ. עומד שבלול להוריד גלגל אחד אל הכביש, והנה נוטה לו הסיר, מכסהו עולה מעט, וממנו פורץ המרק את גדותיו אל רצפת תלת האופן.

חוכך שבלול בדעתו, מגרד פעם שניה ושלישית בפדחתו הגרומה, ומבין שלבד לא יצליח להביא את ארוחת הצהריים לתעודתה וכי נצרך הוא לעזרה, וקורא לאחי, משה שבתאי העובר בסך.

"ראה נא משה, המרק נוזל הוא לעזאזל דרך הסיר".

"נו.. ומה זה נוגע אלי?"

"ראה נא, אני מציע שאתה תשב על תלת האופן ותחזיק את סיר המרק שלא יזלוג, ואילו אני אנהג בזהירות, וכך נביא לאבי את המרק".

משה אחי מעולם לא היה פראייר. מריח הוא את מצוקת חברו ואיתה הזדמנות הפז הנדירה שמי יודע אם תשוב לרכוב על אופני התלת וסונט בחברו: "טוב, אבל אתה מחזיק את הסיר ואני נוהג".

"אני לא יכול לתת לך, אבי יעשה ממני עיסת בשר".

"אז לא צריך", עונה לו משה ומסובב את גבו אליו

כאומר ללכת.

**חושב לעצמו שבלול, וכי איזו ברירה יש לי? ובכלל,
למה שיכעס אבי אם טורח אני עד כדי כך להביא לו את
ארוחת הצהריים, ובכלל: איזו ברירה יש לי? וקורא
למשה לחזור.**

**"טוב", אומר שבלול. "אתה רוכב, אבל נהג בזהירות
שלא יישפך עלי המרק הרוחח".**

**עולים שני החברים על האופניים ושבלול יושב על
רצפת העץ בישיבה מזרחית ובין רגליו סיר המרק.**

משה כולו זורח מהזדמנות הפז לרכוב על התלת, ומתחיל להגביר מהירות אחת ושתיים, ולא שועה כלל אל זעקות חברו אחוז האימה להאט כי נשפך עליו המרק מצד אחד, לעזוב את הסיר ולהחזיק את גופו אינו יכול מצד שני, וכי פוחד הוא באופן כללי לעוף ולהשתטח על האספלט הרותח.

הפניה ימינה אל חנות הירקות מתקרבת במהירות, ורק ברגע האחרון מבין שבלול כי משה לא מתכוון להאט וכי אין שם הוא לב שצריך לפנות וקורא לו בקול גדול: "משההההה, ימינההההה".

לא חושב משה, וכדרכם של דברים הנעשים בבהילות וללא מחשבה תחילה, מסובב הוא באחת את האופניים ימינה. עולה הגלגל הימני מעלה מהמהירות שבסיבוב, ואילו שבלול שומט את סיר המרק על מנת לפנות ידיים

לאחוז במעקה האופניים כאוחז בקרנות המזבח על מנת
שלא יתגולל אפיים ארצה.

עוצר משה את האופניים, ועוד טרם נעצרו ותחת יריקת
קללות, קופץ שבלול ורץ לאסוף את סיר המרק הריק
ואוסף לתוכו את הירקות.

יושבים שני החברים על שפת המדרכה ומנסים לטכס
עיצה. הרי אם יבוא שבלול לחנות הירקות ואפס בידו,
יהפכהו אביו לעיסת בשר ובכך אין לו צורך או חשק.
טוב לו עם כך שגופו שלם ונטול כאב מעצם זר המתנגח
בו. והלא את הסיר כפי שהוא הוא לא יכול להביא, ומרק
אחר אין בנמצא...

לא זכור מי בדיוק העלה את הרעיון - כל אחד טוען
לבעלות עליו, אבל לקחו השניים את הירקות ואת הסיר,

שטפו היטב את הקישוא, הבצל, הגזר ותפוחי האדמה,
מילאו את הסיר במים מברז בחצר, והביא שבלול ביד
רועדת את ארוחת הצהריים לאביו.

נטל ארא-ג'ון את הסיר מידיו של בנו, הניח אותו אצל
השולחן הקטן בפינת החנות, מזג מעט אל הצלחת, נטל
את ידיו, לקח כף, בירך "שהכל", ונתן ה"מרק" אל פיו
בעוד שני החברים עומדים ומביטים בו כשגופם
משקשק ומחכים למוצא פיו של האב חם המזג שלבטח
יבחין כי ה"מרק" המפואר אינו אלא מי ברז חסרי
טעם.

שותה ארא-ג'ון את המרק כף ראשונה ושניה, בוצע את
תפוח האדמה והגזר ומביאם אל פיו, נושא עיניו אל בנו
בפה מלא ושואל:

"אבל למה קר"?

מחייכים לעצמם שני הפוחזים באנחת רווחה, ונפנים אל

מלאכת משחקי הכדור ליד בית הכנסת הסמוך.

עושים שלום

שני גיסים גרו בשכונת שפירא זה מול זה ושניהם "קאשי", אך לא יכולים להיות רחוקים יותר זה מזה. אדם והופכו. הראשון הוא שמואל קאשי - שמרפסתו ומרפסת משפחת שבתאי היו סמוכות זו לזו, ומולם מעבר לכביש של רחוב מסילת ישרים גר מיוזעינו, יוסף קאשי הסנדלר - חברו הקרוב של אבי וגיסו של שמואל.

שמעו של הסנדלר הצפוד והכפוף יצא למרחוק בשל יכולתו המופלאה למלא שפתותיו מסמרים, ולעבוד שעות רבות מבלי להרים ולו מסמר אחד מארגז הכלים.

**אם מפי ציון יצאה תורה, אז מפי יוסף קאשי יצא
מסמר, ולא אחד: אלא אלף בבת אחת.**

**גיסו וקרוב משפחתו, שמואל קאשי, היה ההיפך הגמור
מגיסו הסנדלר השקט והגרום. נהג משאית גדול
מימדים וגבה קומה, חם מזג ונח לכעוס, והביא הרוח
בכנפיו את השמועה שגם בטיפה המרה לא ממש בחל,
ואולי אפילו חיבב אותה לא מעט.**

**אבל אנחנו לא בעסקי השמועות, אלא בעסקי השכנת
שלום.**

**ערב אחד נתגלע ריב בין שני הגיסים ורעדה שכונת
שפירא מהצעקות. סיפור הריב הוא סיפור אחר שאולי
יסופר בזמנו, ושני הגיסים עלו על יצועם כששניהם
בנקודת הרתיחה, וכילו אוזן נשותיהם בתלונות על הגיס
האיום והנורא.**

ירושלים שנות ה-60. משמאל אבי, מימין קאשי.

למחרת ניסה שמואל להתדפק על דלתו של גיסו ואחותו פעם אחת ושניה, אך אמר בליבו הסנדלר שהוא ברוגז מוחלט, והמשיך במלאכתו מבלי לשעות לדפיקותיו של גיסו מהיר החימה המכלה פרקי אצבעותיו על דלת העץ הרעועה. כך עד שחמתו של גיסו בערה והוא נפנה והלך לו.

ערב ירד על שכונת שפירא. שב אבי מעבודת פועל הבנין הקשה, התרחץ, התפלל מנחה וערבית בבית הכנסת, דרש בשלומה של אמי ונשק על לחיה, אכל ביחד איתה את ארוחת הערב, וכמו בתום כל ארוחה ולו קלה, הודה לאמי על המאכלים הטעימים – מנהג ששמר לעצמו עד אחרון ימיו, ויצא למרפסת הבית לכוסית של ברנדי 777 ומלפפון כמנהג האפגאנים.

עוד בקושי התיישב, והנה שמואל ציץ לו מהמרפסת הסמוכה, ואולי ריח כבד של עראק נודף מפיו.

"מולא יזרל (חכם יחזקאל), תשמע" – שח לו קאשי הגדול במתק שפתיים מוגזם תוך שאבי מגיש לו חתיכת מלפפון כדי להעלים את ריח הערק שנדף מפיו, "מאד לא נעים לי שרבתי עם גיסי אתמול בערב. אחרי הכל, הוא גם גר מולי, גם בן דודי, וגם נשוי לאחותי. הנה - הצביע לכיוון הרחוב על שתי דמויותיהן המתרחקות של הנשים. שתיהן הלכו עכשיו ביחד למקווה".

"נו מה אתה רוצה ממני?" שח לו אבי. "לך לביתו

ובקשהו למחילה".

"אז זהו", שח לו קאשי הגדול, "שהוא לא פותח לי את הדלת. אולי במחילה ואם לא אכפת לך, תלך אתה אליו, תגייד לו שירד למטה, ונעשה שלום".

מצווה גדולה בתורה היא השכנת שלום. ויתר אבי על מנוחתו בחוסר חשק, בכל זאת עכשיו ערב וקיץ, והוא כבר השכים בארבע בבוקר לעבודת הבניין. כפתר את חולצתו מעל לגופיה הלבנה, וירד למטה עם שכנו רק כדי לחצות את הכביש את הבניין שמולו.

"יוסההההף", קרא אבי מתחת לבנין בן שתי הקומות אל הקומה השניה.

יצא יוסף קאשי, ראה את דמותו של גיסו בצמוד לאבי, ושאלו על מה זכה לכבוד המפוקפק.

"שמואל רוצה לעשות שלום" אמר לו אבי. "תרד

למטה".

**חכך בדעתו יוסף פעם אחת, חכך פעם שניה, וחשב:
מצד אחד, מכיר הוא את גיסו חם המזג ולא ממש מאמין
לו. מצד שני, הלא מולא יזרל הגיע אתו בכבודו ובעצמו
והוא חברו הטוב והוא סומך עליו. חכך פעם שלישית,
נפנה לאחור, צעק "רגע", נטל בסבון את ידיו, וירד.**

**ראה אבי את דמותו של מולא קאשי הסנדלר יוצאת
מחדר המדרגות אל השביל, אחז בידו האחת בידו של
שמואל, והושיט לקראתו של יוסף העולה בשביל את
ידו השניה לקראת השכנת השלום.**

עוד לא יצא מולא קאשי הסנדלר את דרכו מהשביל אל
המדרכה, חילץ שמואל בכח את ידו מידו של אבי,
והתנפל בחמת זעם על גיסו להפליא בו את מכותיו.

התנפלו מיד העוברים והשבים על השניים והפרידו בין
הניצים, לא לפני שהספיק שמואל להשחית במכת יד
את פניו של יוסף ודם נוזל מגבתו הימנית.

נפנה יוסף אל אבי ופניו זבות דם ואמר בקול שקט:
"מולא יזרל, ככה אתה עושה שלום?"

משך אבי את כתפיו מעלה, הרים את ידיו בהתנצלות
ובכעס ואמר: "וכי אני ידעתי שהוא ירביץ? חשבת
שהוא רוצה שלום".

חוזרות בדיוק נמרץ שתי הנשים מהמקווה ורואות את
פניו של יוסף זולגות דם ורצות לטלפון הציבורי היחיד
בשכונה להזמין אמבולנס.

למחרת עם הנץ החמה, מגיע מולא קאשי לבית הכנסת
ותחבושת גדולה כרוכה סביב ראשו ועינו. הביט בעינו
האחת ימינה ושמאלה, לא נתן שלום באיש, התפלל,
עלה לביתו, מילא פיו מסמרים, רכן על כסאו, והחל
לדפוק את המסמרים אל הנעליים כשראשו מצודד על
ציזו מחמת השימוש בעין אחת בלבד.

זהירות גנב

יום אחד היה לילה (מנהג היה לו לאחי גבי ז"ל לפתוח במשפט זה את סיפוריו המצחיקים), ואוי לו ואבוי לארנקו ולביתו, ולמפעלו של מולא יוסף קאשי הסנדלר, פרץ גנב.

ולא סתם פרץ גנב, אלא שעבר הגנב את ביתו של הסנדלר בקומה השניה בדרך אל הגג מעל - שם שכנה הסנדלריה, ועל כך כאב מר קאשי מאד כי ישן ולא שם לב כי גנב עולה מעלה מעלה, ויותר מכך, שיורד מטה מטה עם סחורתו היקרה שייצר בעמל רב, ונעלם כמתוך

**שבא אל תוך הליל והשאיר את בית המלאכה יתום
מתוצרת.**

**חמד לו הגנב תריסר זוגות נעליים מוכנות המיועדות
למכירה בעיר הקודש, ועוד גליל בדים יקר אתו היה
הסנדלר מייפה את הסחורה מעשה אומן.**

**סיים מר קאשי הסנדלר לבכות את סחורתו האבודה,
והחל לטכס עיצה מה עושים ואין באים. אזעקות כמובן
שאין בנמצא באותם ימים, על סורגים יקרים כמובן
שאין מה לדבר מטעמי תקציב, ופתרון אחר אין. הביט
מולא קאשי בדלת העץ, התחכם לו, והתקין פעמון גדל
קוטר מעל למשקוף הדלת. כך שלא ניתן להיכנס ולצאת
מבלי שירעים הפעמון קולו.**

בעייתו היחידה של הפתרון המצוין היתה העובדה שמולה של הסנדלריה ומולו בהכרח של הפעמון הרועם, גר מיכאל פס.

זוכרים אנו את מעלת הגמגום שניחן בה פס, אולם דווקא מעלתו האחרת, כושר הצליפה הנדיר שניחן בו, היא זו שבעטייה הפך שמו בהכרח לאגדה בכל שכונת שפירא רבתי.

הביט הפס ממרפסת חדרו על הסנדלר מקים את הפעמון ומתקינו טפח למשקוף, אמד את המרחק מביתו אל הפעמון, חייך לעצמו בזדון על ההזדמנות הנדירה שנפלה בחיקו, ירד למטה וחזר לאחר שעה קלה ובידיו שקית ותוכנה מלא באבנים. הניח אותה פס בפינת המרפסת והלך לנזות.

הערב יורד על שכונת שפירא. סיים הסנדלר המכובד את מלאכתו, רוקן מסמרותיו מפיו, חלץ סינרו ממותניו, וירד לביתו בקומה התחתונה לארוחת הערב.

עוד הוא לא גמר ליטול ידיו ורק החל לקדש את הלחם, והנה מרעים הפעמון: בוויינגג.

קפץ הסנדלר ממקומו וברכת "המוציא" עדיין תקועה בין שיניו, והנה רץ הוא בחמת זעם אל הסנדלריה מעל כדי לתפוס את הגנב ולהופכו לעיסת בשר ו....

עומד הסנדלר משתומם. בודק את הדלת, ומנעולה עומד במקומו. אץ אל החלון, והרי הוא שלם ונעול. בודק את

הפעמון מדוע הרעים, ואין רמז ואין רוח שתנידו
ממקומו.

מציץ מיכאל פס ממרפסתו בסנדלר המבוהל והמבולבל
ופיו מלא שחוק, ומחכה בסבלנות של צייד עד שישוב
הסנדלר לביתו.

עוד יושב יוסף הסנדלר ומרים את כף המרק אל פיו,
מרים מיכאל פס אבן נוספת וצולף ישירות בפעמון
בדיוק ברגע בו עומד הסנדלר להכניס את הכף מלאת
המרק אל פיו.

"בויינג" מרעים הפעמון, ידו של מולא יוסף גבהלת

ונרעדת, והמרק נושר מהיז המבוהלת אל סנטרו ואל השולחן. עוזב הוא שוב בבהילות את השולחן ונבהל אל הקומה העליונה.

הדלת נעולה, החלון סגור, הפעמון אדיש.

בודק הסנדלר את הפעמון פעם אחת ושתיים, ויורד אובד עיצות ומתיישב אל השולחן, ומסיים את ארוחתו אט אט דרוך כקפיץ.

מציץ מיכאל פס ופיו מלא שחוק מחלונו בסנדלר האומלל אוכל את ארוחתו בחוסר מנוחה, ומחליט שידין כבר רועדות מרוב צחוק וכי לא יפגע כעת פעם נוספת, ויורד לחפש צרות למטה אצל הנערים האחרים.

הלילה יורד ומגיעה אשמורת שניה.

**נער חרוץ הוא מיכאל פס, והוא לא יתן לזוטות כגון
שינה להפריעו במלאכת הקונדס. קם הוא מחוייך
מיצועו, יוצא אל המרפסת, מרים אבן מאבני הפינה,
מכוון, וקולע באחת ישירות בפעמון.**

**ה"בווינג" נשמע היטב בקומה שמתחת לפעמון, שם גם
באופן טרוד מולא קאשי את שנתו ועינו חצי פקוחה.**

קופץ מולא קאשי ממיטתו סתור ומבוהל, נוטל את

ה"מבוט" ששמר מבעוד מועד לשעות הלילה, ואץ רץ
אל הקומה העליונה רק כדי לבדוק ולחפש פעם אחת
ושניה, ולגלות שאין שם כלום.

תוהה ומבולבל הוא יורד אל מיטתו. שמא חלם הוא את
קולו של הפעמון? מתכסה בשמיכתו הקלה, ועוד
הרהורי היום הקודם שעולים בו מפריעים את שנתו עד
שיצליח להירדם.... :

בונינננגגג

עולה הסנדלר למעלה בליאות של לילה, וכצפוי, לא
מוצא שם כלום.

בערך.

לפעמים עוד ישב מיודעינו הפס על המרפסת ושיעמום בידו, והלא אבני הפינה עדיין שם, והלא חבל כי ישארו יתומות, והלא השכן ממילא כבר נמצא שם וניתן להקפיצו ממקומו במחי ידוי אבן אחת. וכך, מדי פעם, מציץ הוא בסנדלריה כדי לראות את מולא קאשי טרוד במלאכתו, ממלא את פיו בצחוק הקונדס, מרים אבן אחת ושתיים, ומיידה אותה בפעמון בדיוק נמרץ רק כדי לראות את הסנדלר האומלל נבהל וקופץ ממקום מושבו ומסמרים בפיו. ולא עזרו מכותיו של אביו, ולא קללותיו של מולא קאשי, עד שהלך אביו אצל הסנדלר והתקינו ביחד את הפעמון מצידה הפנימי של דלת הכניסה.

ואז הוא קנה תופים, אבל זה כבר סיפור אחר שאולי עוד נספר.